

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/26/2019
Identifikačné číslo spisu: 7512213814
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Anna Marková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7512213814.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: SGABO, s. r. o., so sídlom Sídliisko Cementár 724/12A, 044 02 Turňa nad Bodvou, IČO: 46 270 884, zast.: JUDr. Michal Tresčák ml., advokát, so sídlom Thurzova 6, 040 01 Košice, proti žalovanému: CRH (Slovensko), a. s., so sídlom Rohožník 906 38, IČO: 00 214 973, zast.: JUDr. Frederika Birková, advokátka, so sídlom Strojárskejšká 11/C, 040 01 Košice - Staré Mesto, o 36.000,- eur s prísl., vedenej na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 10Cb/87/2012, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Cob/109/2018-393 zo dňa 31. júla 2018, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného o d m i e t a.

II. Žalobca m á voči žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice - okolie (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 10Cb/87/2012-303 zo dňa 3. novembra 2017 zamietol návrh žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie č. k. 10Cb/87/2012-278 zo dňa 14.09.2017, ktorým Okresný súd Košice - okolie žalobe v celom rozsahu vyhovel a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 36.000,- eur od 02.06.2012 do zaplattenia, do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a zároveň priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

2. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že na pojednávanie konané dňa 14.09.2017 sa dostavil právny zástupca žalobcu, žalovaný ani jeho právna zástupkyňa sa pojednávania nezúčastnili, svoju neprítomnosť ani jeden neospravedlnil a o odročenie pojednávania nepožiadali. Ďalej uviedol, že predvolanie na pojednávanie bolo žalovanému prostredníctvom jeho právnej zástupkyne riadne doručené dňa 12.06.2017 (doručenka č. l. 274 spisu). Žalobca vzhľadom na neospravedlnenú neprítomnosť žalovaného a jeho právneho zástupcu navrhol, aby súd rozsudkom pre zmeškanie, žalobe vyhovel, žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu a zároveň mu nahradiť trovy konania. Nakoľko podľa súdu prvej inštancie boli splnené všetky zákonné podmienky podľa § 274 CSP, súd vo veci rozhodol rozsudkom pre zmeškanie, žalobe vyhovel a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 36.000,- eur

spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 36.000,- eur od 02.06.2012 do zaplattenia a žalovaného zaviazal nahradiť mu trovy konania.

3. Súd prvej inštancie uviedol, že rozsudok č. k. 10Cb/87/2012-278 zo 14.09.2017 bol právnej zástupkyňi žalovaného doručený do elektronickej schránky 29.09.2017. Dňa 03.10.2017 bol spis predložený právnej zástupkyňi žalovaného na nahliadnutie v informačnej kancelárii súdu. Dňa 05.10.2017 podal žalovaný návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie č. k. 10Cb/87/2012-278 zo 14.09.2017, ktorý odôvodnil tým, že pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený predmetný rozsudok zmeškal v dôsledku zdravotných dôvodov na strane jeho právnej zástupkyne, ktorá musela bezodkladne vyhľadať lekársku pomoc. K návrhu na zrušenie rozsudku žalovaný doložil správu ošetrujúceho lekára právnej zástupkyne, a potvrdenie o 1. vyšetrení pacienta - právnej zástupkyňi žalovaného zo dňa 19.06.2017.

4. Súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný zdokladoval, že jeho právna zástupkyňa bola dňa 14.09.2017 lekársky ošetrená v ambulancii v Prešove až takmer tri týždne po pojednávaní, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, aj keď mu táto okolnosť bola nepochybne známa už v deň pojednávania. Súd prvej inštancie skonštatoval, že prekážka na strane právnej zástupkyne žalovaného nebola konajúcemu súdu oznámená ani bezodkladne po jej zistení, a ani v dňoch najbližšie nasledujúcich po pojednávaní, čo svedčí o účelovosti postupu žalovaného. Ďalej súd uviedol, že žalovaný informoval súd o zdravotnom stave jeho právnej zástupkyne až po tom, čo mu bol dňa 29.09.2017 doručený rozsudok pre zmeškanie a dňa 03.10.2017 predložený spis v informačnej kancelárii tunajšieho súdu k nahliadnutiu jeho zástupkyňi.

5. Návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie žalovaný odôvodnil zdravotnými dôvodmi jeho právnej zástupkyne, ktoré spôsobila alergická reakcia v čase medzi 6:30 - 6:50 hod. ráno v deň pojednávania. Avšak skutočnosť, že zdravotný problém právnej zástupkyne žalovaného nastal ráno v deň pojednávania v čase medzi 6:30 - 6:50 hod. (pojednávanie začalo o 10:00 hod.), ako aj to, že právna zástupkyňa žalovaného vyhľadala ambulatnú lekársku pomoc v mieste vzdialenom od jej bydliska až cca 50 km v Prešove, boli podľa názoru súdu prvej inštancie dostatočným indikátorom toho, že od právnej zástupkyne žalovaného za uvedeného stavu bolo dôvodne očakávať, že svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlní, či už aspoň telefonicky alebo elektronickými prostriedkami, prípadne požiada o odročenie pojednávania. Súd prvej inštancie tiež uviedol, že za takéhoto stavu mala právna zástupkyňa žalovaného dostatočný priestor na kontaktovanie mandanta, aby prípadne o odročenie pojednávania požiadal sám.

6. Na záver uviedol, že v praxi je bežným javom, že v prípade zdravotných komplikácií na strane právneho zástupcu strany, ktoré nevedel vopred predvídať a nastali v čase krátkom pred začatím pojednávania, súd na základe žiadosti sporovej strany pojednávanie odročí v súlade s ust. § 183 ods. 1 CSP. Situáciám (ako bola táto), *expressis verbis* slúži úprava v ust. § 183 CSP, podľa ktorého pojednávanie môže byť na návrh strany odročené len vtedy, ak sa strana alebo jej zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie a zároveň od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby sa na pojednávaní nechali zastúpiť. Preto súd prvej inštancie uzavrel, že dôkazy priložené k návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie nepreukazujú, že zdravotné komplikácie právnej zástupkyne žalovaného jej bez pochybností znemožnili informovať konajúci súd v predstihu (napr. telefonicky, e-mailom, elektronickým podaním a pod.) o tom, že sa pojednávania nezúčastní. Súd prvej inštancie mal za to, že nie je daný dôvod pre to, aby rozsudok č. k. 10Cb/87/2012-278 zo 14.09.2017 zrušil, preto návrh žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie zamietol.

7. O odvolaní žalovaného rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 2Cob/109/2018-393 zo dňa 31.07.2018, ktorým potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie.

8. Odvolací súd sa s poukazom na ust. § 378 ods. 1 a 2 CSP v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a len na zdôraznenie správnosti uviedol, že posúdil okolnosti, ktorými žalovaný ospravedľňuje svoju neprítomnosť na pojednávaní, teda, či žalovaný

uvedené okolnosti boli takej intenzity, že skutočne žalovaný nemohol ospravedlniť svoju neprítomnosť na pojednávaní. Ďalej uviedol, že podľa vyjadrenia ošetrojúceho lekára sa advokátka dostavila v rannodopoludňajších hodinách a ošetrojúci lekár napriek žiadosti odvolacieho súdu nevedel uviesť presný čas, kedy sa advokátka skutočne dostavila na ošetrovanie, a tiež neoznámil súdu, či jej zdravotný stav znemožnil ospravedlniť svoju neprítomnosť na súdnom pojednávaní.

9. Na záver uviedol, že má za to, že zo strany advokátky ide len o ničím nepodložené tvrdenia o nemožnosti ospravedlniť svoju neprítomnosť na pojednávaní, a podľa jeho názoru zdravotný stav umožňoval právnej zástupkyňi žalovaného ospravedlniť svoju neprítomnosť na pojednávaní, prípadne o svojom zdravotnom stave upovedomiť svojho klienta.

10. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) ktoré odôvodnil tým, že procesným postupom okresného aj krajského súdu, mu bolo znemožnené uskutočňovať jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP).

11. Žalovaný vidí vadu podľa ust. § 420 písm. f/ CSP v arbitrárnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia, pretože je výsledkom svojvoľného postupu súdu, ktorým sa odmieta spravodlivosť a znemožňuje žalovanému vykonávať jemu patriace procesné práva tým, že v odôvodnení dovolaním napadnutého rozhodnutia absentuje právna argumentácia. Podľa dovolateľa sa súd nevysporiadal s podstatnými argumentami sporovej strany, ani s rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ rozhodnutia, lebo nedal odpoveď na zásadné otázky. Tiež namieta porušenie zásady hodnotenia dôkazov, má za to, že pre vyššie uvedené dôvody konal odvolací súd v rozpore so zákonom, Ústavou SR, Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a teda intenzita týchto porušení je tak vysoká, že zakladá dovolací dôvod podľa ust. § 420 písm. f/ CSP.

12. K námietke absencii právnej argumentácie v odôvodnení rozhodnutia dovolateľ uviedol, že písomné vyhotovenie rozhodnutia odvolacieho súdu neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Má za to, že odvolací súd mal jednoznačne vysvetliť, čo je ospravedlňujúci dôvod, a prečo za takýto dôvod nepovažuje zdravie ohrozujúci stav u advokátky žalovaného. Ďalej uviedol, že rozhodnutie o návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie bolo rozhodujúce pre otázku, či súdy vo veci meritórne rozhodnú. O týchto okolnostiach, a pretože pojem „ospravedlniteľný dôvod“ tak, ako je definovaný judikatúrou, zahŕňa podľa žalovaného hodnotenie skutkových otázok, súdy nižších inštancií boli podľa žalovaného povinné uviesť podrobnejšie dôvody pre ich záver týkajúci sa ospravedlniteľného dôvodu.

13. Dovolateľ k ďalšej námietke týkajúcej sa povinnosti súdu vyrovnávať sa s argumentami sporových strán uviedol, že odvolací súd sa vôbec nezaoberal argumentáciou žalovaného uvedenou v odvolaní, kde uvádza argumenty, ktorými poukazoval na nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, na nesprávne skutkové zistenia súdu prvej inštancie a tiež na dôvody nesprávneho právneho posúdenia ospravedlniteľného dôvodu. Žalovaný poukazoval na to, že súd nemôže posudzovať zdravotný stav, či dovoľoval alebo nedovoľoval účasť na pojednávaní alebo vykonanie iného úkonu vzhľadom na to, že lekárska správa je iba dôkazom, ktorým žalovaný objektivizoval dôvod neúčasti. Podstatné je podľa dovolateľa, či zdravie ohrozujúci stav uvedený v lekárskej správe u kohokoľvek vylučuje vykonanie úkonu, a ak nie, tak prečo. Odvolací súd sa s týmito argumentmi vôbec nevysporiadal. Dovolateľ má za to, že jeho argumenty boli podstatné a rozhodujúce a mali by vplyv na rozhodnutie súdu, poukázal pritom na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky. Dovolateľ namieta, že nakoľko sa odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal s podstatnými, vyznanými argumentmi žalovaného uvedenými v odvolaní, ktoré ak by boli vyhodnotené ako opodstatnené, mali by vplyv na rozhodnutie súdu, porušil svojím procesným postupom právo žalovaného na spravodlivý proces.

14. Odňatie možnosti konať pred súdom videl dovolateľ aj v tom, že odvolací súd posúdil zdravie ohrozujúce ochorenie advokátky žalovaného za neospravedlniteľný dôvod zmeškania pojednávania, a teda svojím postupom odňal žalovanému možnosť konať pred súdom a porušil právo na spravodlivý

proces. Konštatuje, že postup odvolacieho súdu pri neakceptovaní ospravedlnenia advokátky žalovaného zo zmeškania pojednávania bol príliš formalistický a nerešpektujúci právo na prejednanie vecí v prítomnosti strán.

15. Ďalej uviedol, že žalovanému bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že v konaní nemohol brániť svoje práva, pretože nebol zrušený rozsudok pre zmeškanie vydaný na pojednávaní, ktorého sa žalovaný nezúčastnil bez vlastnej viny, i keď k zrušeniu rozsudku pre zmeškanie boli splnené zákonné podmienky, a teda súd zaťažil konanie vadou podľa ust. § 420 písm. f/ CSP. Odňatie možnosti konať pred súdom, a tým porušenie práva na spravodlivý proces vidí žalovaný aj v tom, že odvolací súd si vyžiadala na objasnenie skutočností vyjadrenie ošetrojúceho lekára, ktoré nepredložil žalovanému na vyjadrenie.

16. Namietala, že odvolací súd nesprávne vyhodnotil dôkaz (lekársku správu), ak uviedol, že u advokátky žalovaného ide len o ničím nepodložené tvrdenia o nemožnosti ospravedlniť svoju neprítomnosť na pojednávaní. Záver prijatý odvolacím súdom je podľa žalovaného výrazom omylu, pretože nevyplýva z vykonaného dôkazu, čím vybočuje zo zásad spravodlivého procesu, má za to, že odvolací súd najskôr prijal záver a potom tomuto záveru prispôbil vyhodnotenie dôkazu. Skonštatoval, že postupom odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie bolo žalovanému znemožnené uskutočňovať jeho procesné práva v tak vysokej miere, že týmto postupom došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a k porušeniu práva na súdnu ochranu.

17. Na záver navrhol, aby dovolací súd zrušil uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 2Cob/109/2018 zo dňa 31.07.2018, ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Košice - okolie č. k. 10Cb/87/2012-303 zo dňa 03.11.2017, ako aj jemu predchádzajúce rozhodnutie Okresného súdu Košice - okolie č. k. 10Cb/87/2012-303 zo dňa 03.11.2017 a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

18. K dovolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, uviedol, že podané dovolanie považuje za nedôvodné, keďže dovolací dôvod podľa ust. § 420 písm. f/ CSP nebol naplnený. Poukazuje na to, že uznesenie obsahuje riadne odôvodnenie, tak ako to vyžaduje zákon, ale aj ustálená súdna prax. Uviedol, že nakoľko sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil s právnym názorom a správnosťou postupu súdu prvej inštancie, nebol povinný uvádzať podrobné odôvodnenie svojho rozhodnutia reflektujúce na každú námietku prednesenú v konaní. Má za to, že žalovaný v podanom odvolaní namietal rovnaké skutočnosti ako v návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, ako aj ďalších vyjadreniach, a tieto všetky boli podrobené hodnoteniu a riadnemu vysporiadaniu sa s vyvodенými závermi v rozhodnutí súdu prvej inštancie. Ďalej uviedol, že súdy správne vyhodnotili tvrdenia právnej zástupkyne žalovaného a podaný návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie ako účelové. Na záver navrhol, aby dovolací súd dovolanie zamietol a žalobcovi priznal náhradu trov dovolacieho konania.

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal spor a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. c/ CSP.

20. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

21. Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

22. Podľa § 431 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

23. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Uvedené rozhodnutie podlieha preskúmaniu podľa § 420 CSP, pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

24. Podľa dovolateľa je jeho mimoriadny opravný prostriedok prípustný podľa § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces tým, že v odôvodnení dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu absentuje právna argumentácia (nedostatočne odôvodnené rozhodnutie), že rozhodnutie je arbitrárne tiež tým, že odvolací súd sa nevysporiadal s podstatnými argumentami a rozhodujúcimi skutočnosťami sporovej strany, nedal odpoveď na zásadné otázky a v porušení zásady hodnotenia dôkazov.

25. Ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou SR.

26. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k dovolateľom vymedzenému dôvodu zmätočnosti skutočne došlo.

27. Podstatná časť argumentácie žalovaného, ktorou odôvodnil zásah do svojho práva na spravodlivý súdny proces, venoval tomu, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je nedostatočné, a teda arbitrárne. Porušenie práva na spravodlivý proces videl aj v tom, že odvolací súd sa nezaoberal argumentáciou žalovaného obsiahnutou v odvolaní a nedal odpoveď na jeho argumenty a zásadné otázky.

28. Podľa ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

29. Podľa ust. § 387 ods. 3 CSP odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

30. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, dôsledkom čoho by bolo popretie

zmyslu a podstaty práva na spravodlivý proces.

31. Dovolací súd uvádza, že za porušenie práva na spravodlivý proces sa považuje v zmysle rozhodovacej činnosti ústavného súdu situácia, ak všeobecný súd svoje rozhodnutie riadne neodôvodní a nevysporiada sa so všetkými relevantnými námietkami uplatnenými sporovými stranami, a to spôsobom zodpovedajúcim miere ich závažnosti. V takom prípade všeobecný súd svojim postupom založí nepreskúmateľnosť ním vydaného rozhodnutia, a spravidla tak aj jeho protiústavnosť. Ak nie sú totiž zrejme dôvody toho - ktorého rozhodnutia, svedčí to o ľubovôli v súdnom rozhodovaní, pričom zásada právneho štátu ľubovôľu v rozhodovaní orgánov verejnej moci zakazuje; len vecne správne rozhodnutie a náležite, t. j. zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie, napĺňa - ako neoddeliteľná súčasť „stanoveného postupu“ - ústavné kritériá vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy. Podobne ako v skutkovej oblasti, aj v oblasti nedostatočne vyloženej a zdôvodnenej právnej argumentácie nastávajú obdobné následky vedúce k neúplnosti a hlavne k nepresvedčivosti rozhodnutia, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale tiež aj so zásadami spravodlivého procesu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

32. Nepochybne do práva na spravodlivý proces patrí právo sporovej strany na preskúmateľné a dostatočne odôvodnené súdne rozhodnutie, s náležitosťami vyžadovanými zákonnou úpravou procesného práva (sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Na to aby odôvodnenie rozhodnutia spĺňalo všetky zákonom požadované náležitosti nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď na každý argument sťažovateľa. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. Georgias c. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997).

33. K namietanej arbitrárnosti rozhodnutia z dôvodu, že odvolací súd sa nezaoberal argumentami žalovaného a nedal odpovede na jeho otázky, dovolací súd poukazuje na Nález Ústavného súdu SR II. ÚS 78/95 zo dňa 16. marca 2005, z ktorého vyplýva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument, ale len na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré preskúmava v odvolacom konaní. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 220 ods. 2 CSP. Najvyšší súd preto poznamenáva, že za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného.

34. Pokiaľ sa odvolací súd po preskúmaní veci a napadnutého rozhodnutia stotožní s názorom vysloveným súdom prvej inštancie bez toho, aby vytkol obsah odôvodnenia rozhodnutia, nemožno túto skutočnosť považovať za vadu, ktorá by napĺňala predpoklady zákonom stanoveného dovolacieho dôvodu len preto, že sporová strana s rozhodnutím nesúhlasí. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). Obe rozhodnutia súdov nižších inštancií zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. V prípadoch, keď sa odvolací súd v celom rozsahu stotožní s rozhodnutím súdu prvej inštancie, tak rozhodnutia obsahujú stranám sporu známe podania, známe napadnuté rozhodnutie a v závere obsahujú už len stručné konštatovania o správnosti a presvedčivosti napádaného rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje. Je tomu tak aj v posudzovanej veci, preto rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné

35. Po preskúmaní rozhodnutí súdov nižších inštancií preto najvyšší súd dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdov nie sú zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 220 ods. 2 CSP).

36. V súvislosti s namietaným porušením zásady hodnotenia dôkazov v tom, že odvolací súd si vyžiadala na objasnenie skutočností vyjadrenie ošetrojúceho lekára, ktoré nepredložil žalovanému na vyjadrenie

dovolací súd, uvádza, že súd v konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania. Súd hodnotí predložené dôkazy, resp. vykonáva dokazovanie aj inými dôkazmi, než predložia strany a následne ich hodnotí podľa svojho uváženia v zmysle zákona. Zákon vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov a táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu, pričom hodnotiacia úvaha súdu musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a výsledok hodnotenia dôkazov majú byť súčasťou rozsudku.

37. Ak súd teda v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, resp. vykoná iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, nezakladá to vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, lebo to nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré strany mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčení (obdobne R 125/1999, R 6/2000). Rovnako, pokiaľ by aj súd niektorý z vykonaných dôkazov vyhodnotil nesprávne, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne; táto samotná skutočnosť však prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP nezakladá. Dovolací súd zdôrazňuje, že procesným pochybením by bol taký postup súdu, ktorý by procesnej strane v konaní znemožnil dôkazy predkladať alebo navrhovať. Do práva na spravodlivý proces totiž nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04). Táto námietka dovolateľa teda vzhľadom na uvedené nie je dôvodná.

38. Je zrejmé, že odvolací súd v bode 33. rozhodnutia uviedol, že podľa vyjadrenia ošetrojúceho lekára sa právna zástupkyňa dostavila na vyšetrenie v ranno-dopoludňajších hodinách (bližšie nešpecifikoval čas príchodu), tiež uviedol, že ošetrojúci lekár neoznámil, či zdravotný stav je znemožňoval oznámiť neprítomnosť na pojednávaní. Z uvedeného záveru odvolacieho súdu je zrejmé, že napriek vyžiadaniu vyjadrenia ošetrojúceho lekára, odvolací súd nevychádzal z týchto skutočností, t. j. neposudzoval „ospravedliteľný dôvod“ z vyjadrenia ošetrojúceho lekára, nakoľko tento nevedel poskytnúť relevantné odpovede (čas dostavenia sa na vyšetrenie a zdravotný stav), ale vychádza z celkového správania a konania právnej zástupkyne stotožňujúc sa s názorom a zisteným stavom súdom prvej inštancie.

39. Dovolací súd ďalej uvádza, že podľa článku 17 Civilného sporového poriadku súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

40. Podľa článku 3 ods. 1 CSP každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

41. Vychádzajúc zo zásad Civilného sporového poriadku, ako aj všeobecných právnych predpisov, každý účastník sporu má povinnosť správať sa tak, aby dal možnosť priechnosti právu a spravodlivosti, zohľadňujúc aj právo všetkých ostatných účastníkov sporu.

42. Podľa ust. § 274 na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak

a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a,

b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

43. Podľa ust. § 277 ods. 2 CSP ak žalovaný z ospravedliteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalovaného tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie

44. Rozsudok pre zmeškanie predstavuje osobitný druh súdneho rozhodnutia, ktorý predstavuje následok procesnej pasivity procesných strán v sporovom konaní. V prípadoch, keď bol kontumačný rozsudok vydaný na pojednávaní (§ 274 CSP), na ktorom sa nezúčastnil žalovaný, môže žalovaný za zákonom stanovených podmienok požiadať súd o zrušenie kontumačného rozsudku. Prvotným predpokladom na zrušenie kontumačného rozsudku je, že žalovaný zmeškal pojednávanie, na ktorom došlo k vyhláseniu kontumačného rozsudku, z ospravedlniteľného dôvodu. Tento ospravedlniteľný dôvod je žalovaný povinný preukázať, pretože bude predmetom posudzovania súdu. (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016. s. 1001 až 1007).

45. Dovolací súd poukazuje na Nález Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 369/2018-56 zo dňa 13.12.2018, podľa ktorého „Rozsudok pre zmeškanie žalovaného - kontumačný rozsudok predstavuje procesnú sankciu za pasivitu žalovaného v spore. Pokiaľ sa týka procesnej pasivity túto treba posudzovať tak, že žalovaný subjektívne aj napriek tomu, že mohol vo veci nekoná, nemá o pojednávanie záujem a z toho dôvodu je na mieste „sankcionovať“ ho rozsudkom pre zmeškanie.“ Ďalej uviedol, že „Podľa § 277 ods. 2 civilného sporového poriadku, ak žalovaný z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalovaného tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie. Vzhľadom na to, že pojem „ospravedlniteľný dôvod“ v zmysle § 277 ods. 2 civilného sporového poriadku nie je právnou normou definovaný, je iba na úvahe súdu, ktoré okolnosti v intenciách konkrétneho prípadu posúdi ako okolnosti hodné ospravedlnenia neúčasti na pojednávaní“.

46. Nemožno vylúčiť, že na strane žalovaného môže dôjsť pred pojednávaním k neočakávanej udalosti objektívneho charakteru, alebo k okolnosti spôsobenej samotným žalovaným, resp. inak zavinenej, v dôsledku ktorej zmešká nariadené pojednávanie, resp. ktoré mu zabráni, aby včas ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní. Účelom zákonnej úpravy je zabezpečiť žalovanému súdnu ochranu aj v prípade, ak sa z ospravedlniteľného dôvodu neustanoví na pojednávanie, na ktorom súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie. V tomto konaní sa súd nezaobera tým, či boli splnené zákonné predpoklady pre vydanie rozsudku pre zmeškanie, ale je oprávnený posúdiť len to, či okolnosti uvádzané a preukázané žalovaným (zistené súdom), ne/možno považovať za ospravedlniteľný dôvod neprítomnosti žalovaného na pojednávaní. Príčina zmeškania pojednávania žalovaným musí mať s ohľadom na povahu, nepredvídateľnosť, závažnosť, rozsah alebo z iných dôvodov aspekt ospravedlniteľnosti (toho, čo je možné v danej veci ospravedlniť).

47. Vychádzajúc z účelu a povahy tohto procesného inštitútu možno vyvodiť, že ospravedlniteľným dôvodom v zmysle § 227 ods. 2 CSP sú len také okolnosti, ktoré na strane žalovaného nastali neočakávane, boli príčinou, že sa nemohol na pojednávanie dostaviť, prípadne svoju neúčasť vopred riadne ospravedlniť a ktoré za danej situácie možno považovať za dôvod ospravedlňujúci zmeškanie konania. Za ospravedlniteľný dôvod nie je možné považovať okolnosť, ktorá žalovanému bola známa resp. jeho právnej zástupkyňi (nutnosť využiť lekársku pomoc nastala značnom čase/predstihu pred nariadeným pojednávaním), ktorá mu objektívne znemožňovala účasť na pojednávaní, avšak žiadne objektívne okolnosti nebránili tomu, aby svoju neúčasť na pojednávaní včas ospravedlnil.

48. Je zrejmé, že okresný súd ani odvolací súd nepovažovali dôvod neúčasti na pojednávaní predostretý žalovaným v návrhu za zrušenie rozsudku pre zmeškanie za ospravedlniteľný. Vzhľadom na to, že pojem „ospravedlniteľný dôvod“ nie je právnou normou definovaný, je iba na úvahe súdu, ktoré okolnosti v intenciách toho - ktorého prípadu posúdi ako okolnosti hodné ospravedlnenia neúčasti na pojednávaní. Odpoveď odvolacieho súdu na to, či žalovaným tvrdené okolnosti zmeškania pojednávania sú ospravedlniteľné, je síce v napadnutom uznesení vyjadrená pomerne stručne, avšak nie je nelogická či nedostatočná.

49. Z obsahu spisu vyplýva že u právnej zástupkyňi žalovaného došlo v skorých ranných hodinách v čase medzi 6:30 až 6:50 k alergickej reakcii, po čom vyhľadala lekársku pomoc v alergiolgickej

ambulancii v Prešove (vzdialenej cca 50 km od bydliska), pričom pojednávanie na Okresnom súde Košice - okolie bolo nariadené na 10:00 hod. daného dňa. Z lekárskej správy zo dňa 14.09.2017 (č. I. 286 spisu) predloženej právnu zástupkyňou spolu s návrhom na zrušenie rozsudku pre zmeškanie nevyplýva, že by išlo o život alebo zdravie ohrozujúci stav. Zo správy vyplýva len, že pri zhoršení zdravotného stavu je nutné lekárske ošetrovanie, resp. prípadná hospitalizácia. Dopytom krajského súdu na ošetrojúceho lekára, ohľadom času vyšetrenia, a či zdravotný stav právnej zástupkyne znemožnil oznámenie neúčasti na pojednávaní, tak z vyjadrenia ošetrojúceho lekára (č. I. 384) vyplýva, že bola ošetrovaná v ranno-dopoludňajších hodinách bez uvedenia presného času vyšetrenia. K otázke ne/možnosti oznámenia neúčasti na pojednávaní ošetrojúci lekár oznámil len, že pri zdraví ohrozujúcom stave a nedá vylúčiť akákoľvek reakcia pacienta, a preto sa nemohol k tejto otázke vyjadriť.

50. Dovolací súd má za to, že dôležitosť ospravedlniteľného dôvodu, pre ktorý dovolateľ žiada o zrušenie rozsudku pre zmeškanie nemožno posudzovať bez prihliadnutia na všetky okolnosti prípadu a tiež správanie sa sporovej strany. Aj keď sporová strana uvádza dôvod inak spôsobilý viesť k záveru že išlo o „ospravedlniteľný dôvod“, nie je súd vždy povinný takýto dôvod akceptovať, a to hlavne bez zohľadnenia širších aspektov konania vo vzájomných súvislostiach.

51. Podľa dovolacieho súdu, hoci skutočnosť, že v čase pojednávania sa právna zástupkyňa žalovaného zdržiavala na vyšetrení v alergiológickej ambulancii, a táto okolnosť jej zabráňovala zúčastniť sa na pojednávaní v daný deň, nejde o okolnosť, ktorú v zmysle § 277 ods. 2 CSP možno považovať za ospravedlniteľný dôvod neprítomnosti žalovanej na pojednávaní, na ktorom súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie. Právnej zástupkyne nebránili žiadne objektívne okolnosti včas svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlniť a požiadať o odročenie, resp. upovedomiť o nemožnosti účasti na pojednávaní žalovaného.

52. Dovolací súd v zhode so súdom prvej inštancie ako aj odvolacím súdom považuje celkový postup právnej zástupkyne po pojednávaní, na ktorom sa nezúčastnila bez ospravedlnia a aj jej konanie po doručení rozsudku pre zmeškanie ako aj následnom nazeraní do spisu za účelové. V prvom rade právna zástupkyňa porušila svoje povinnosti (ospravedlniť svoju neúčasť a požiadať o odročenie pojednávania), resp. jej nič nebránilo doručiť súdu neskôr v deň pojednávania alebo v nasledujúcich dňoch po ňom ospravedlnenie, avšak právna zástupkyňa tak účelovo urobila až po doručení predmetného rozsudku pre zmeškanie (takmer jeden mesiac po nariadenom pojednávaní), kde zároveň s odvolaním voči rozsudku podala aj návrh na jeho zrušenie a predložila lekársku správu z vyšetrenia u alergiológa. Dovolací súd má za to, že konanie právnej zástupkyne bolo účelové, a napriek tomu, že tu existoval ospravedlniteľný dôvod tak objektívne skutočnosti jej nebránili oznámiť svoju neúčasť na pojednávaní a navrhnúť odročenie pojednávania.

53. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ nedôvodne namietal existenciu vady zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. f/ CSP. Preto dovolací súd dovolanie žalovaného proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu, podľa § 447 písm. c/ CSP, ako procesne neprípustné odmietol.

54. Dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 453 ods. 1 CSP v spojení § 255 ods. 1 CSP). Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

55. Rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.